

СТАНОВИЩЕ

Относно дисертационния труд на д-р Станимира Мирчева Елкина

На тема „Проучване върху инфекциите на пикочните пътища и гениталиите при диабет тип 1 в детско-юношеската възраст” за присъждане на образователна и научна степен „доктор“, в област на висше образование: „Здравеопазване и спорт“, шифър 7.1, професионално направление: „Медицина“, научна специалност: 03.01.50 – „Педиатрия“.

От доц. д-р Елисавета Милкова Стефанова, д.м., началник на клиника по ендокринология и генетични болести при Университетска СБАЛДБ, МУ–София

Значимост на темата: Темата на дисертацията: „Проучване върху инфекциите на пикочните пътища и гениталиите при диабет тип 1 в детско-юношеската възраст“ е удачна, значима, актуална и свързана с клиничната практика. Тип 1 захарен диабет е най-честото метаболитно заболяване с непрекъснато нарастваща честота и клинична изява във все по-ранна възраст при децата. Диабетът продължава да бъде обект на непрекъснати научни проучвания насочени главно към неговата етиопатогенеза, късните хронични усложнения и новостите в комплексното му лечение. Един от малко проучените досега проблеми са промените в имунните механизми в хода на тип 1 захарен диабет, предразполагащи към диабет-асоциирани инфекции. В реалната клинична практика най-чести се оказват инфекциите на уро-гениталния тракт. Рисковите фактори за това все още не са напълно изяснени. В българската литература по този проблем има недостатъчни проучвания. Все още няма единен протокол за лечение при гениталната кандидоза и нейната профилактика при деца и юноши. Това прави настоящия труд изключително **актуален и с важно значение** за клиничната практика.

Структура: Дисертационният труд в рамките на 155 страници е правилно структуриран с удачни пропорции между обзор /40 страници/ и останалите части /82 страници/ - цел и задачи, материал и методи, резултати и собствени проучвания, обсъждане, изводи, приноси. Дисертационният труд е представен с 17 фигури, 33 таблици и 5 приложения. Книгописът /22 страници/ съдържа 288 източника, от които 24 на кирилица. Добре оформен и правилно подреден.

Обзор: Написан е стегнато и компетентно. Представен е в 40 страници. Разгледан е подробно тип 1 диабет и предпоставките за възникване на инфекции при тези пациенти в детската възраст. Обстойно са разгледани инфекциите на пикочните пътища и гениталните инфекции - протичане, предразполагащи фактори, лечение, профилактика. Подробно е разгледан имунитетът хуморален и клетъчен и промените му при тип 1 диабет.

Цел и задачи: Целта е ясно формулирана. Поставените 7 на брой задачи са конкретни и напълно съобразени с поставената цел.

Материал: Пациенти. Скринирани и проучени са 495 деца. От тях са проучени 243 деца, разпределени в 4 групи – една основна и три контролни групи, съобразно уточнените включващи и изключващи критерии.

Методи. Използван е широк набор от методи: медицинско интервю, физикален преглед, лабораторни, микробиологични, имунологични и статистически. За статистическа обработка, които са важна предпоставка за изпълнение на поставените задачи и постигане на поставената цел са използвани софтуерни статистически пакети SPSS; STATGRAPHICS и EXCEL for Windows.

Резултати. Авторът детайлно представя резултатите от основната група и трите контролни групи. Пациентите са разпределени в таблици по пол, възраст. Изчислена е общата честота на инфекциите, дадена е клиничната характеристика на инфекциите, също така е направена микробиологичната структура на инфекциите на пикочните пътища и на гениталните инфекции. Обсъдени са и са дадени рисковите фактори за наблюдаваните инфекции. Обсъдени са пола, пубертетния период като рискови фактори за инфекции на пикочните пътища и гениталния тракт. За появата и тежестта на протичане на инфекциите има значение вида на прилагания инсулин, давността на диабета и метаболитния контрол на заболяването. Обсъдено е подоробно хуморалния имунитет и протичането на инфекциите и също така и взаимодействието на клетъчния имунитет и ролята му при инфекциите на децата с тип 1 захарен диабет. Обсъдени са характерни клинични случаи и са описани общо 5 с практическа насоченост. Накрая е даден и диагностично-терапевтичен алгоритъм за генитална кандидоза в детската възраст, което е с голямо значение и е лесно приложимо в ежедневната клинична практика.

Обсъждане. Обсъждането е направено системно и задълбочено, така че логично се правят изводите. При обсъждането се оформят и препоръки за профилактика и лечение на пациентите с Т1Д със съпътстващи инфекции на пикочно-половата система.

Изводи. Изведени са 9 извода като краен резултат от задълбочено и детайлно проучване на материала, лично обработен от дисертанта. Изводите са с практическа насоченост към действащата клинична практика на педиатри и детски ендокринолози.

Приноси. Правилно и аргументирано представени. Уместно са диференцирани с научен и оригинален характер и приноси с приложен характер с възможност за клинично приложение в педиатрията и детската ендокринология.

Критични бележки. По същество нямам критични бележки.

Автореферат. Отговаря на изискванията на закона за развитие на академичните кадри, много добре оформен.

В Заключение Дисертационният труд на д-р Станимира Елкина е оригинален и за първи път в България се изследват и анализират толкова подробно и с практическа насоченост инфекциите на пикочните пътища и гениталиите при диабет тип 1 в детско-юношеската възраст. Извеждат се и препоръки за терапевтично поведение при тези пациенти с цел подобряване на лечението и провеждане на профилактика на пикочно-половите инфекции при децата и юношите с Т1Д, респективно подобряване качеството им на живот. Дисертацията има практическо приложение, тя е полезна на пациентите. Проучванията на дисертанта са добре представени в 3 публикации и 5 участия в конгреси в наши и чужди списания и конгреси. От дисертацията се излъчва задълбоченост, научен интерес и клинично мислене на добре оформен лекар-клиницист.

С представеното становище давам своята положителна оценка на дисертационния труд на д-р Станимира Мирчева Елкина за присъждане на образователна и научна степен „доктор“.

27.03.2017 Изготвил становището: /доц.д-р Елисавета М.Стефанова, д.м./

